

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tractatus De Regimine Ecclesiae Episcopalis In Octo Libros Distributus

Antonelli, Giovanni Carlo

Velitris, 1650

De Confraternitatibus, & locis pijs. Cap. III.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11401

Parochiani cōferre debent ad huiusmodi reparationem, seu constructionem *arg. l. propter honorem C. Qui bon. ced. poss. & l. omnes provinciarum C. de oper. publ. & dicit*
 30 *Leo loco cit. n. 73.* hoc autem onus contribuendi fabricæ Ecclesiæ parochialis spectat ad Dominos eadē, non autem ad Conductores, quia huiusmodi onus est reale, *ut dicūt DD. apud Ricc. in Prax. for. Eccles. par. 4. ref. 351.*

31 Et hæc procedunt etiam quoad restaurationem domus Rectoris, qui enim tenentur ad refectionē Ecclesiæ, iidem etiam tenentur ad refectionem domus Sacerdotalis *Bellet. d. 9. n. 4. & 9. ubi refert ita declarasse Sac. Cong. conc. V. golin. de offic. Episc. cap. 14. §. 1. nu. 5. Monet. de Commut. ultim. volunt. c. 11. n. 149. Sperell. dec. 68. n. 4. & seq. quos refert Barbos. d. all. 64. nu. 4. & seq. ubi idem dicunt de Paramentis, ornamentis, calice, luminarijs, & alijs Ecclesiæ necessarijs.*

Addit Isidor. Mosco. *de militan. Eccles. par. 4. lib. 1. cap. 4. vers. primò itaq. considerandum, quem refert Barbos. d. par. 3. all. 102. n. 10.* quod si mœnia monasteriorum monialium contracta sint, & monasterij facultates non suppetent, fidelium elemosinis restauranda essent, aut monialium Consanguinei ad id cogentur: per durat enim consanguinitatis vinculum, & obligatio illas conferuandi in debita honestate *cap. si quis dereliquerit 30. dist. Quod si consanguinei inopia laborarent, ille compellendus esset, cuius auctoritate, vel potius voluntate fuit erectum mo-*

nasterium, quoniam prouidere debebat huiusmodi necessitates futuras, *ut dicant Doctores citati.*

S V M M A R I V M.

- 1 Confraternitates, & alia loca pia Episcopi iurisdictioni subiiciuntur.
- 2 Excipiuntur Hospitalia, quæ sub Regum protectione sunt.
- 3 An Episcopus visitare possit confraternitates existentes in ecclesijs Regularium, & n. 4.
- 5 An confraternitates erectæ absque auctoritate ordinarij subiiciantur Iurisdictioni eiusdem ordinarij, & n. 6.
- 7 Bona locorum piorum non prescribuntur minori spatio 40. annorum.
- 8 Loca pia exempta sunt à solutione gabellarum.
- 9 An Episcopus visitare possit loca pia, si testator, vel fundator id prohibuit, & num. 10.
- 11 An Episcopus visitare possit Hospitalale constructum à laico adhuc uiuente, & num. 12.
- 13 Quæ Hospitalia censeantur esse sub Regum Protectione.
- 14 Protectio regia impetranda est in limine erectionis, alias non suffragatur.
- 15 An huiusmodi Hospitalia visitari possint ab Episcopo quoad decentiam diuini cultus, & ornamentorum.
- 16 Episcopus cognoscit, an Hospitalale sit sub Regum protectione.
- 17 Episcopus compellit administratores locorum piorum ad soluendū.
- 18 Executio in tali casu non suspenditur

- ditur per appellationem.
- 19 *Officiales locorum piorum si delin-
quunt in officijs, ab Episcopa pu-
niuntur.*
- 20 *Non factis diligentijs contra debi-
tores Ecclesia de proprio Admini-
stratores tenentur.*
- 21 *Tutor negligens in conueniendis
debitores pupilli de proprio tene-
tur.*
- 22 *Exactor publicus quando teneatur
de suo.*
- 23 *An loca pia teneantur ad procura-
tionem, dum visitantur, & nu.
24. 25. & 26.*
- 27 *An Ecclesie, & alia loca pia visi-
tata Equorum vecturas, & fer-
raturas prestare teneantur.*
- 28 *An Episcopus possit compellere cō-
fraternitates, ut ad processiones
accedant.*

vbi tantum excipiuntur Confraternitates, & Hospitalia, quæ sub Regum immediata protectione sunt. Vnde Episcopus visitare potest confraternitates personarum secularium in Ecclesijs etiam Regularium exemptorum existentes exceptis tamen earum altaribus, seu Capellis, quæ intra easdem Ecclesias consistunt, ut consuit Sac. Cong. apud Farinac. dec. 210 par. 4. Diuers. Ricc. in Prax. for. Eccl. par. 4. resol. 579. Barbos. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 75. n. 13 & 28. dicit tamen Dian. par. 1. tract. 2. ref. 101. quod Episcopus potest inquirere, an in dictis Capellis sacra decen-ter ministrantur.

§. II.

*An Hospitalia, & Confraternitates
erecta sine ordinarij auctorita-
te subijciantur iurisdictioni
Episcopi.*

CAP. III.

De Confraternitatibus, & locis
Pijs.

§. I.

*Confraternitates, & cetera loca
pia Episcopo subijciantur.*

onfraternitates etiã laicorum, collegia, quæcunque, Hospitalia, & loca pia omnia etiam exempta Episcopi iurisdictioni, & visitationi subijci constat ex cap. omnes Basilicæ 16 q. 7. cap. Ecclesia S. Maria de constit. cap. conquerente de offic. ordin. Conc. Tri. d. sess. 22. de ref. c. 8.

REsp. affirmatiuè, sufficit enim quod in eis opera charitatis exerceantur, ex quo pia loca dicuntur, ut colligitur ex Conc. loco cit. d. c. 8. c. Tua nobis de testam. cap. non minus de immun. Eccles. ibi de bonis ecclesiasticis, & clericorū & pauperum Christi vñibus deputatis: quod etiam probatur ex l. omnia priuilegia C. de Sacros. Eccles. vbi priuilegia Ecclesijs concessa ad Hospitalia, & alia pia loca extenduntur, & ita tenet Nouar. de elect. for. sect. 2. quæst. 56. n. 8. Peregrin. de immun. cap. 4. n. 64. quos refert, & sequitur Diana par. 4. tr. 1. ref.

ref. 37. Ricc. in Prax. for. Eccles. par. 4. ref. 578. ubi citat Garc. de benefico. par. 5. cap. 1. n. 602. & plures refert Gabr. Commun. conclus. lib. 6. tit. de pia causa concl. 1. n. 5 & 6. & concl. 2. n. 2. vers. contrarium. quod tanto magis procedit, si confraternitates, & hospitalia huiusmodi proprium haberent templum, vel in eis missa celebrentur, aut ibi per tempus immemorabile hospitalitas seruata fuerit. Gabr. d. conc. 2. n. 5. & 6. Dian. par. 4. tr. 1. d. ref. 37. Vnde ad praescriptionem rerum pertinentium ad confraternitates, & hospitalia, seu collegia instituta, pro sustentatione studentium, pauperum, vel aliorum egenorum tempus quadraginta annorum necessario requiritur, etiam quando vnum hospitale seu collegium contra aliud vult praescribere cap. de quarta cap. ad aures cap. illud de praescript. & exempta sunt a solutione gabellarum d. c. non minus de immun. Eccles. Barbof. de offic. & pot. Episc. par. 3. all. 75. n. 35.

S. III.

An Episcopus possit visitare huiusmodi loca pia, quando in fundatione cautum est, quod ordinarius non possit se intromittere.

Affirmatiua partem tenet Nau. conf. 3. de Relig. domib. Fusc. in Prax. Episc. par. 2. c. 13. nu. 38. & alij apud Barbof. d. par. 3. all. 75. n. 9. alij vero tenent, Episcopum non posse loca pia visitare, quando testator Episcopum a visitatione ex-

cludit, & hanc sententiam communem dicit Dian. par. 1. tract. 2. ref. 84. ubi refert, ita declarasse Sac. Cong. Rotam Romanam, & Paulu V. Ricc. in Prax. for. Eccles. p. 4. resol. 578. cui quidem opinioni fauere videtur Concilium Tridentinum, sess. 22. de ref. c. 9. ibi, nisi secus forte in institutione, & ordinatione talis Ecclesiae, seu fabricae expressè cautum esset: quia licet Episcopus non possit consentire in prauidicium, & derogationem iuris acquisiti Episcopatu, potest tamen iuri quarendo prauidicare Barbof. d. all. 75. nu. 8. in fin. & alij communiter. Vnde Sac. Cong. declarauit, quod licet Concilium d. sess. 22. c. 8. annullat omnia priuilegia exemptionis hospitalibus, & locis pijs concessa in illis verbis, *eti imsi exemptionum priuilegio sint munita*, tamen haec verba intelligenda sunt de priuilegijs extra, & non in ipsa fundatione concessis, prout refert Diana par. 1. tract. 2. resol. 84. in fin.

10 Obseruant tamen Doctores, quod etiam in tali casu ordinarius visitare potest eadem loca pia in ijs quae pertinent ad obseruandam voluntatem Testatoris, & ideo videre potest, an bona dispensentur, & alia fiant secundum eiusdem testatoris mentem Bald. in l. si quis ad declinadam C. de Episc. & Cler. quem refert, & sequitur Gabr. commun. conclus. lib. 6. tit. de pia causa concl. 1. n. 16. Nau. conf. 3. de Relig. dom. & alij apud Barbof. par. 3. d. all. 75. n. 6 & 7. & ita etiam censuit Sac. Cong. ut refert Ricc. in Prax. par. 4. ref. 579. cu enim Episcopus sit

fit or in piarum dispositio-
num in vltima voluntate, quā
etiā inter viuos exequatur cap.
nos quidem cap. si heredes cap. Ioā-
nes de Testam. Conc. d. sess. 22. c. 8
etiā de iure civili l. nulli G. de
Episc. & Cler. non potest propte-
rea testator prohibere, quominus
Episcopus exequatur eius volun-
tatem in concernentibus disposi-
tionem ad pias causas cap. tua no-
bis de Testam. Auth. de Eccles. tit. 8.
si quis autem pro redemptione: pri-
uata enim dispositio testatoris nō
potest generalem constitutionem
legis, vel canonis immutare glos.
in d. cap. tua nobis in ver. interdicti;
vnde reijci debet talis conditio
tamquam turpis Barbof. d. all. 75.
num. 9.

§. IV.

An Episcopus possit visitare Hospita-
le constructum à Layco ad
huc viuente.

Negatiuè respondent com-
muniter DD. quia quan-
do adhuc viuit fundator, habet
plenam potestatem de illo ad suū
beneplacitum disponendi, vnde
& illud alienare, ac destruere po-
test Gabr. commun. conclus. lib. 6.
tit. de Pia. caus. conclus. 2. num. 7.
Nauar. consil. 3. de Reig. domib.
Piassec. in Prax. Episcop. par. 2.
cap. 3. num. 38. & alij apud Barbof.
d. all. 75. num. 3. & seq. & itā decla-
r. esse Sac. Congregat. Concilij refert
Vulp. in prax. Iudic. cap. 11. nu. 3.
& seq.

12 Limita, si Hospitale huiusmo-

di fundarum fuerit auctoritate
Episcopi, vel habeat formam ec-
clesiæ, vel altare pro missarum
celebratione, vt dicunt Piassec. &
Barbof. locis cit.

§. V.

Quæ Confraternitates, seu Hospi-
talia sint, & esse intelligen-
tur sub Regum imme-
diata protectione

Resp. quod ea tantum loca
pia intelliguntur esse sub
13 immediata Regum protectione
quæ expressè sub tali protectione
reperiuntur, seu quæ ita à prime-
ua eorum erectione fundata sunt,
atque eo speciali priuilegio mu-
nita, vt scilicet locorum ordina-
rij iurisdictionem in illis exercere
non possint: non autem omnia
Hospitalia, seu loca pia, quæ
sunt in Regum ditionibus aut Re-
gnis, vt censuit Sac. Congr. teste
Leon. in Thef. for. Eccles. par. 4. c.
2. nu. 97. Ricc. in Prax. for. Eccles.
par. 4. ref. 162. Barbof. par. 3. all. 75.
14 num. 16. & seq. hæc autem prote-
ctio regia necessariò imploranda
est in limine, & in principio ere-
ctionis, alioquin longè post ere-
ctionem auctoritate Episcopi fa-
ctam est nulla, & non suffragatur,
quia tunc non posset acquiri in-
præiudicium Episcopi, cui medio
tempore ius quesitum fuit Ricc.
ubi supra par. 4. ref. 167. ubi refert,
itā fuisse resolutum in Rota coram
Seraphin. decis. 1599. posse tamen
Episcopum visitare huiusmodi
15 Hospitalia, quæ sub immediata
Regum

Regum protectione sunt, quoad decentiam diuini cultus, & ornamentorum, dicit Gabr. Pereir. in tract. de man. Reg. par. 2. c. 17. n. 12. quem refert & sequitur Dian. par. 1. tract. 2. ref. 101. Barbof. loco citat. num. 20. Ricc. in Prax. vt supra par. 4. ref. 165. quia cum hoc sit quid spirituale, ad ordinarium priuatiuè spectat.

16 An verò Hospitale sit sub Regum protectione, nec nò, non ad sæcularem, sed ad ecclesiasticum Iudicem spectat id cognoscere Barbof. loco cit. d. all. 75. n. 16. & ita censuit Sac. Congregat. te- ste Ricc. d. par. 4. ref. 579.

§. VI.

An Episcopus possit procedere contra laicos administratores locorum piorum post redditam rationem ad soluendum, siue ad exequutionem.

17 **R**esp. affirmatiuè elem. quia cõtingit de Relig. dom. Cõc. Trid. sess. 22. de ref. d. c. 8. Ricc. in Collect. dec. 714. par. 3. vbi alios refert. quod procedit, siuè soli Ordinariò ratio reddita fuerit, siuè cum alijs deputatis, vt censuit Sac. Congreg. aeste Vulp. in Prax. Iudic. fori Eccles. cap. 11. num. 7. Ricc. in Prax.

18 par. 4. ref. 579. nec impeditur, aut suspenditur exequutio, si administratores appellauerint à condensatione, sed causa tantum denouitur ad Superiorem Vulp. vbi supra nu. 8. Barbof. p. 3. all. 75. n. 62. item dicti Administratores, seu officiales locorum piorum si deli-

19 querint in suis officijs, puniri etiam possunt ab Ordinariò, Ferr. qq. mor. par. 2. q. 20.

Quæres, an prædicti Administratores condemnandi sint de proprio, si probetur, debitorem Ecclesiæ, contra quem non fuerunt factæ diligentia, tunc temporis fuisse soluendo? Respondeo affirmatiuè Genuons. in Practicab. Eccles. q. 442. quem refert, & sequitur Ferr. vbi supra par. 1. q. 35.

20 exemplo Tutoris, cui negligentia in nõ conueniendo debitores pupilli imputatur l. si tutor constitutus vbi glos. in ver. minus idonei ff. de Administr. Tut. ita etiam exactor, & procurator publicus

21 si exactionem ultra annum protraxerit, fauore publico tenetur de suo cum reservatione exigendi à debitorib. publicis l. missi opinatores C. de exact. Tribut. lib. 10.

§. VII.

An Societates, seu Confraternitates, & oratoria teneantur ad procurationem, dum visitantur.

23 **A**ffirmatiuè respondet Ricc. in Prax. vt supra par. 4. ref. 152.

24 Limita 1. quando huiusmodi confraternitates existunt in Ciuitate, vbi sita est Cathedra, quia tunc nulla Episcopo procuratio debetur, vt censuit Sac. Coagreg. apud Pisec. in Prax. Episc. par. 2. cap. 3. num. 65.

25 Limita 2. in Confraternitatibus,

- bus, & alijs locis pijs pauperibus Feder. conf. 105. quem refert, & sequitur Syluest. in ver. Hospitala num. 16. Pizsec. ubi supra. contrariū tamen videtur colligi ex tex. in cap. procurationes de censibus, ubi dicitur, quod quando Ecclesie visitate sunt pauperes, coniungi debent cum alijs, quæ vnam procurationem componant ita vt singula illam non soluant, sed coniunctim, vnde hanc sententiam tenet Ricc. in Prax. par. 4. ref. 153.
26. Limita 3. quando Episcopus per Diocesim discurret, vt Sacramentum Confirmationis tantum conferat, ita declarauit Sacr. Cong. teste Barbof. de offi. & pot. Episc. p. 3. all. 73. num. 51. & seq. Ricc. in Prax. vt supra par. 4. ref. 156.
27. Obserua tamen, quod Confraternitates, oratoria, & alia Ecclesie visitate equorum vecturas aut ferraturas prestare, non tenentur Clem. 2. de Censib. nisi Visitator sit Prælatus à Papa delegatus, tunc enim ei debetur mercedes equorum, & viaticum, vt de loco ad locum commodè transire possit, vt dicunt DD. quos refert & sequitur Barbof. de offi. & pot. Episc. par. 3. d. all. 73. num. 57.

S. VIII.

An Episcopus possit compellere Confraternitates Laicorum, vt ad processiones accedant.

28 R Esp. quod non potest eas compellere, sed tantum inui-

tare, vt censuit Sacr. Cong. Concl. prout refert Vulp. in Prax. Iudic. cap. 10. nu. 9. Ricc. in Prax. par. 3. ref. 146.

S V M M A R I V M.

- 1 Alienatio rerum Ecclesie utroque iure prohibetur.
- 2 Referuntur pœna contra Alienantes.
- 3 Quid veniat nomine pretiosorum mobilitum.
- 4 An pretiosa mobilia possint absq. assensu apostolico conuerti in fabricam Ecclesie.
- 5 An extrau. Ambitiose procedat in rebus donatis cum ea conditione, vt Ecclesia possit illis alienare.
- 6 Fratres S. Francisci de obseruantia possunt bona sibi relicta alienare sine solemnitate.
- 7 An extrau. Ambitiose procedat in alienatione patrimonij, ad cuius titulum quis fuit ordinatus.
- 8 An Clericus sine licentia Ordinarij possit patrimonium huiusmodi alienare, si tempore alienationis habeat congruam sustentationem.
- 9 Particula, donec, est restrictiua temporis, & suspendit facultatem ad tempus.
- 10 Si fiat instrumentum alienationis bonorum Ecclesie cum clausula constituti, incurruntur pœnae d. extrau.
- 11 Limitatur, si pretium non fuit solutum, neque fuit de eo habitata fides.
- 12 Extrau. Ambitiose locum habet in bonis locorum piorum.
- 13 Quæ dicantur loca pia, & nu. 14.
- 15 An officiales, seu Administratores locorum